

М'ЯКІ МАТЕРІАЛИ В ОБРАЗОТВОРЧУМУ МИСТЕЦТВІ ТА НЕОБХІДНІСТЬ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В УЧБОВОМУ ПРОЦЕСІ

Сакалюк В.М. доцент
(кафедра образотворчого мистецтва)

Серед спеціальних дисциплін, які викладають в художніх навчальних закладах, особлива увага приділяється рисунку, так як це провідна фахова дисципліна у системі учбових предметів, що входять до програми підготовки спеціалістів. У кожної техніки свої, тільки її дані можливості. Вибір інструментів і матеріалів визначає враження, впливає на захист роботи. Величезна кількість ескізів, етюдів, короткочасних малюнків частіше примушує говорити про їх службову роль, аніж про самостійне художнє явище.

І тільки в кінці XVIII – XIX століття, коли роботи станкового характеру рішуче зайняли провідне місце, а підготовчі опинилися поза межами уваги глядача, мистецтвознавці, і перш за все самі художники, почали активно стверджувати самостійність робіт виконаних м'якими матеріалами, як форми мистецтва.

Таке положення м'які матеріали отримали вже в той час, коли вони почали широко використовуватися в мистецтві, а саме приблизно з середини XV ст., не зважаючи на те, що в більшості випадків вони відправили тоді в творчості художників підсобну роль, адже були підготовчим матеріалом для картини. Скульптури чи гравюри, але ескіз чи етюд все ж залишаються малюнками – творами мистецтва, що приваблюють глядача. Новий зміст в малюнках м'якими матеріалами міг утвердитися тільки завдяки новій художній формі, розробка якої в XX столітті набула значення самостійної задачі. У створені форми чітко проявилася найбільш характерна риса нового малюнку – його інтелектуалізм. Характерною рисою м'яких матеріалів є нерівномірність в більшості випадків, проробки зображення: більш детальне виконання важливої центральної частини і вільний ескізний обрис інших частин. Звертання до тієї чи іншої манери зображення диктується перш за все, звичайно, конкретною задачею, яку вирішує художник: начерки, початкові ескізи часто виконуються у вільній манері, етюди і завершальні ескізи часто створюються в завершений манері. Завершена манера частіше всього використовуються при створенні композиційних малюнків. Працюючи в такій манері, художник імітує зовнішню форму картини, наближуючи малюнок до неї по характеру задуму, композиції.